

Nye metoder til styrket inddragelse af nydanske forældre i skolen

Inspiration fra metodeudviklingsprojekter i Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholdsinitiativ til styrket forældreinddragelse

Styrk skole-hjemsamarbejdet ved målrettet indsats

Samarbejdet mellem hjem og skole hviler mange steder på indforståede vaner og traditioner.

Det kan måske være fint nok, hvis alle børnenes forældre selv har gået i dansk skole og kender til skolens forventninger til samarbejdet.

Men hvis en del af børnenes forældre er uden kendskab til danske skoleforhold, ja så står skolen med en udfordring i forhold til at få samarbejdet til at fungere.

Den udfordring har en række skoler valgt at tage op — med økonomisk støtte fra satspuljemidler.

I de støttede projekter har man fra skolens side været parat til at ændre sin praksis, så man i højere grad er kommet de nydanske forældre i møde med information,

kurser og indførelse af nye og mere inkluderende mødeformer.

Erfaringerne viser, at når skolen ændrer indstilling og praksis i forbindelse med forældresamarbejdet, er det muligt at få etableret en god og frugtbar kontakt mellem skolen og de nydanske forældre. De gode resultater er ofte skabt i et samspil

mellem forskellige indsatser, fx ved at opkvalificere lærerne som optakt til indførelse af nye mødeformer.

Denne folder indeholder inspiration fra nogle af de meget forskellige projekter i initiativet samt links til, hvor man kan finde uddybende oplysninger.

Udvikling af metoder i forældresamarbejdet

Satspuljeinitiativet 'Styrket forældreinddragelse af nydanske forældre i grundskolen' blev igangsat i 2008 af det daværende Integrationsministerium. Satspuljeinitiativets teoretiske udgangspunkt tog afsæt i forskningsresultater, der viser, at forældrenes deltagelse har afgørende betydning for børnenes læring og uddannelsesmuligheder.

Initiativet blev fordelt på to puljer – Metodeudviklingspuljen og Skole-hjemvejlederpuljen. Denne folder handler om Metodeudviklingspuljen, som blev afsat til udvikling af nye metoder til inddragelse af nydanske forældre. De støttede projekter spredte sig

over en meget bred vifte af indsatser – fra afholdelse af caféarrangementer på en enkelt skole, etablering af familieklasser for tosprogede, forældrekurser og netværksdannelser, til landsdækkende projekter med udformning af redskaber og værktøjskasser til brug for pædagoger, lærere og skoleledere.

Puljerne er evalueret samlet—rapporten kan ses på www.ucc.dk/tmc.

Derudover er der i Skole-hjemvejlederpuljen udgivet et inspirationshæfte, Skole-hjemsamarbejde i praksis (for yderligere information, se www.sm.dk).

Læring i hverdagen

Med udgangspunkt i metoden Family Learning, der handler om at inspirere familier til at skabe læring i hverdagen, har man på Korsager Skole i København arbejdet på at udvikle et fagligt orienteret forældresamarbejde.

I Family Learning bruges alle lejligheder til at få børnene til at læse, skrive og regne i almindelige hverdagssituationer i hjemmet. Det kan være i dialog med børnene om indkøbssedler, spil, busru-ter, fodbold, penge, sprogsammenligninger og meget mere. Aktiviteterne kan indpasses i en travl

hverdag og bruges af forældre med forskellige boglige forudsætninger, som et supplement til at hjælpe med lektier og opgaver.

Mellemtrinlærerne har haft kursus i sprog-pædagogisk undervisning, som muliggør forældreinvolvering i børnenes skolearbejde og udnyttelse af kompetencerne hos de flersprogede familier.

I projektet er der blevet afholdt nye former for dialog- og vejledningssmøder med forældrene, hvor forældrene har fået indsigt i, hvad der foregår i undervisningen, og lærerne har

givet inspiration til og vejledning i at arbejde med læring i hjemmet.

Der er især blevet arbejdet med redskaber til flersprogede familier, men skolens vision er, at der på sigt skal gives vejledning og formidles redskaber til alle forældre.

MHT-Consult har stået for projektledelsen.

For yderligere information, kontakt:

Korsager Skole
Lene Jacobsen
lejaco@korsager.kk.dk

På Tosprogs-Taskforcens hjemmeside kan du læse mere om projektet og få gode råd baseret på Korsager Skoles erfaringer. Her kan du bl.a. finde anbefalinger til øvelser og emner, som egner sig til forældremøder på de enkelte trin og årgange:

<http://www.tosprogstaskforce.dk/inspiration/skole-hjem%20samarbejde/korsager.aspx>

"For lærerne har det været lærerigt at være 'tvunget' til en langt mere insisterende facon ift. at skabe kontakt."

Hjemmebesøg kickstarter skole-hjemsamarbejdet

På Rosengårdskolen i Odense var andelen af tosprogede elever i løbet af et par år vokset fra 20 % til 35 %. På den baggrund søgte man Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold om midler til at udvikle skolens forældresamarbejde.

For at udvikle og forbedre kvaliteten i kontakten og dialogen mellem skole og hjem og for at sikre et fælles fokus i forældresamarbejdet, var alle skolens lærere på kursus i den såkaldte Dialogmodel, i en lokalt tilpasset udgave.

Opkvalificeringen af det pædagogiske personale blev gennemført som optakt til indførelse af hjemmebesøg i skolens 1. klasser.

Rosengårdskolens indsats har bl.a. omfattet:

- Fælles kursus for alle lærere i brug af Dialogmodel
- Etablering af DSA-udvalg som ansvarlig for udvikling og koordinering af skole-hjemsamarbejdet med de tosprogede forældre

- Etablering af et lærerudvalg til planlægning og koordinering af forælderrettede aktiviteter
- Udarbejdelse af materialer og retningslinjer ift. modtagelse af nye tosprogede familier
- Hjemmebesøg hos alle elever i 1. klasse

For yderligere information, kontakt:

Rosengårdskolen
Thomas Allesø
tsal@odense.dk

Forældreintra på vaskeriet

På Horsens Byskole ønskede man at finde og bruge de mange muligheder, som den digitale verden giver, til at kommunikere i skole-hjemsamarbejdet.

Derfor afholdt man i projektperioden en række IT-kurser og –caféer for nydanske forældre—ikke kun på skolen, men også i lo-

“Vi arbejder med empowerment. Væk med besserwissen, og lyt til forældrenes ønsker.”

kalområdet, hvor der blev opstillet computere med netadgang.

På baggrund af borgernes egne forslag til placering blev computerne opstillet på skolen, i kulturhuset, beboerhuset, på vaskeriet, ved kirken, i den tyrkiske klub og på ungdomsskolen.

Indsatsen har især været rettet mod skolens modtagelasser, og man har fokuseret både på forældrenes danskundskaber og på deres viden om danske skoleforhold.

Skolens forældreintra kan nu vise videosekvenser, hvilket letter kommunika-

tionen til forældre med begrænsede danskundskaber.

Kommunens investering i et oplæsningsprogram (CD-ord) til brug for alle elever viser sig også at blive brugt af nydanske forældre, som på den måde forbedrer deres danskundskaber.

Skolen oplevede efterfølgende øget tilgang til sin o. klasse.

Find mere inspiration

Der er lavet en del pjecer, inspirationshæfter, rapporter m.m. i projekterne. Disse materialer er omtalt i initiativets evalueringsrapport, hvor der også findes en samlet oversigt.

Rapporten kan findes på: www.ucc.dk/tmc

For yderligere information, kontakt:

Horsens Byskole
Erik Bebe Knudsen
ebk@horsens.dk

Praktiske værktøjer til forældresamarbejdet

Med et mål om at få de tosprogede forældre til at føle sig trygge samt at få afklaret de fælles forventninger til skole-hjemsamarbejdet, har Azena og Amondo udviklet 5 værktøjskasser, som kan bruges af lærere, pædagoger og skoleledere i indsatsen for i højere grad at inddrage de nydanske forældre i skole-hjemsamarbejdet.

Værktøjskasserne blev afprøvet på 5 skoler i Albertslund og Slagelse kommuner og efterfølgende justeret.

Eksempel på indhold af værktøjskasse:

- Idéer og forslag til, hvad man skal overveje, når man planlægger forældremøde
- Aktivitetskort med idéer til aktiviteter
- Tips til dagsorden og referat

Der har været stor efterspørgsel på værktøjskasserne, som også er blevet brugt som inspiration og redskab i mange af de andre projekter i ministeriets initiativ.

De 5 værktøjskasser

Der er lavet værktøjskasser om følgende emner:

- Teammødet
- Forældremødet
- Skole-hjemsamtalen og hjemmebesøget
- Skoleledelsen
- Forældredidaktik

Værktøjskasserne kan downloades via www.sm.dk eller bestilles hos www.schultzboghandel.dk

Fædre formidler læselyst - og vandt årets læseinitiativpris

Det var typisk mødrene, der mest aktivt tog del i samarbejdet med skolen. Derfor ville Tingbjerg Højskole gerne forsøge i højere grad at inddrage fædre og på den måde være med til at skabe en tættere forældretilknytning til skolen.

I samarbejde med Københavns Kommune og Zoomstory har man på skolen uddannet 21 tosprogede fædre til elever i 0., 1., 2. og 3. klasse til læselystambassadører. I alt 55 fædre har været involveret i at skabe film om læselyst.

Læselystambassadørerne er blevet uddannet på en række fremtids- og dialogværksteder, hvor

både fædre, lærere og læsevejledere har deltaget. Fædre har igennem forløbet afprøvet forskellige læseoplevelser og aktiviteter med deres egne børn.

I projektet bruger de uddannede læselystambassadører film og egne erfaringer som formidlingsredskab på forældremøderne i o. kl. Fædre får øje på deres egne ressourcer, og skolen oplever, at den pondus og autoritet, som fædre repræsenterer, er brugbar ift. at engagere nye forældre i børnenes læsning.

På forældremøderne rekrutteres også nye læselystambassadører, som uddannes af de eksisterende.

Film om læselyst

Fædre i projektet har produceret en række film, som vises på forældremøderne. Filmene kan ses her:

www.laeselyst.dk

For yderligere information, kontakt:

BUF, Københavns Kommune
Karen Maass
karen.maass@buf.kk.dk

Skole og forældre klædes på til samarbejdet

For at klæde skolerne bedre på til at inddrage de tosprogede forældre i deres børns sproglige, faglige og sociale udvikling, har man i Ringkøbing-Skjern Kommune gennemført et omfattende kompetenceudviklingsprojekt sammen med Uddannelsescenter Ringkøbing Skjern.

Erhvervscentret, Ungdommens Uddannelsesvejledning, de frivillige organisationer og UNI-C har også deltaget i projektet, som involverede 6 af kommunens skoler.

Målgruppen blev i løbet af projektet udvidet til også at omfatte pædagoger fra daginstitutioner og børnehuse, da det viste sig, at der er brug for, at de erfaringer, man gør sig i daginstitutioner og børnehuse, bliver videndelt og overdraget til indskolingslærerne.

Projektet har bestået i:

- Kompetenceudvikling af skolernes ledere, bestyrelser, lærere, pædagoger og danske kontaktforældre inden for interkulturel kommunikation, kulturforståelse og interkulturelt engagement
- Kompetenceudvikling af de tosprogede forældre inden for folkeskolens opbygning, IT, kultur og fritidsliv m.m.

For yderligere information, kontakt:

Uddannelsescenter
Ringkøbing Skjern
Christiane Bech
be@ucrs.dk

Denne folder er udarbejdet af Line Balvig-Phillips og Lisbeth Hansen ved Teori og Metodecentret, UCC, på vegne af Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, 2014

Teori og Metodecentret
teoriogmetode@ucc.dk
www.ucc.dk/tmc

UCC
PROFESSIONS-
HØJSKOLEN